

Betreft**Reactie bunq, Knab, Revolut, Triodos Bank en Van Lanschot Kempen op internetconsultatie 'Wet chartaal betalingsverkeer'**

Geachte heer, mevrouw,

bunq, Knab, Revolut, Triodos Bank en Van Lanschot Kempen (hierna te noemen: 'de kleinere banken') hebben met belangstelling kennisgenomen van de internetconsultatie over de 'Wet chartaal betalingsverkeer' van 26 januari jl. dat als doel heeft contant geld bereikbaar, beschikbaar en betaalbaar te houden.

De kleinere banken maken via deze weg graag gebruik van de gelegenheid om schriftelijk te reageren op specifiek de stortverplichting die voor kleinere banken grote impact heeft.

De standpunten die wij zullen toelichten:

- Beperkt effect op instandhouding contant geldvoorziening
- Willekeurig gekozen ondergrens voor stort- en opnameverplichting
- Verhoging pakketprijzen wel noodzakelijk vanwege hoge AML/CDD kosten
- Verplichting aansluiting Geldmaat die eigendom is van concurrent
- Onduidelijkheid over onverpakt storten

In de bijlage treft u de volledige reactie en onderbouwing van onze standpunten aan.

Wij vertrouwen erop dat onze reactie weloverwogen wordt meegenomen in het verdere traject. Uiteraard zijn wij bereikbaar voor het beantwoorden van verdere vragen en gaan we graag nader in gesprek.

Met vriendelijke groet,

bunq

Knab

Revolut

Triodos Bank

Van Lanschot Kempen

Beperkt effect op instandhouding contant geldvoorziening

Het opleggen van de verplichting tot het leveren van diensten ten aanzien van onverpakt storten van euro bankbiljetten aan de kleinere banken heeft een zeer beperkt effect op de doelstelling om de contante geldvoorziening in stand te houden voor de kwetsbaren in onze samenleving. Klanten die de mogelijkheid van afstorten nodig hebben maken ofwel gebruik van de dienstverlening van Brink's (zakelijk) dan wel hebben hiervoor een rekening bij één van de grootbanken (zakelijk en/of particulier).

Geld storten is geen onderdeel van onze propositie. Klanten hebben een rekening bij ons geopend terwijl geld storten geen onderdeel van de propositie was. De overheid grijpt hiermee in op onze klantpropositie en daarmee op het businessmodel.

Willekeurig gekozen ondergrens voor stort- en opnameverplichting

In de memorie van toelichting staat "De uitzondering voor banken met minder dan [PM: vijftigduizend] betaalrekeninghouders in Nederland zorgt ervoor dat alleen banken met een aanmerkelijke positie in het Nederlandse betalingsverkeer onder de verplichting vallen". Volgens Van Dale betekent "aanmerkelijk": belangrijk, aanzienlijk. Op een totaal van 23,8 mln. betaalrekeningen in Nederland (bron; Betaalvereniging, cijfers 2021) hebben banken met 50.000 betaalrekeningen in Nederland (hetgeen dus neerkomt op 0,2% daarvan) niet "een aanmerkelijke positie in het Nederlandse betalingsverkeer". In artikel 4.6 'Begrip aanmerkelijk belang' van de Wet Inkomstenbelasting 2001 wordt een aanmerkelijk belang gedefinieerd als zijnde een percentage van 5%. Dat is dus fors hoger dan 0,2% en zou in dit geval overeenkomen met een ondergrens van meer dan 1 mln. betaalrekeningen.

De nieuw gestelde ondergrens van 50.000 in Nederland woonachtig zijnde betaalrekeninghouders lijkt net als de eerdere ondergrens van 0,2% marktaandeel willekeurig gekozen te zijn. Het stellen van een ondergrens waar alleen banken die de huidige chartale infrastructuur in stand houden aan voldoen is beter verdedigbaar.

Verhoging pakketprijzen noodzakelijk vanwege o.a. hoge AML/CDD kosten

Indien de kleinere banken geld storten mogelijk moeten maken, heeft dit een aanzienlijke impact op de kosten. Zo zullen onder andere de afhandelingskosten van de storting, de AML/CDD kosten en de IT-investeringen moeten worden betaald en het kan niet anders dan dat deze kosten worden doorbelast in de pakketprijzen/bankkosten. Deze verhoging kan door de kleinere banken onder veel minder klanten worden verrekend, waardoor de verhoging hoger is t.o.v. grootbanken. Dit resulteert in een ongelijk concurrentievoordeel voor de grootbanken. De kleinere banken hebben het effect hiervan doorberekend en het deels doorbelasten van deze stortingskosten leidt richting klanten tot een indicatieve verhoging van de pakketprijzen/bankkosten tot 123%. Deze aanzienlijke verhoging van de pakketprijzen/bankkosten leidt er naar alle waarschijnlijkheid toe dat een deel van de klanten haar betalingsverkeer verlegt naar één van de banken die op grond van deze nieuwe wetgeving niet verplicht wordt tot het aanbieden van afstortmogelijkheden of naar één van de grootbanken die geen of een minder grote kostenstijging berekent.

De in de Memorie van toelichting opgenomen stelling "Omdat een minder groot deel van de kosten in de tarieven per transactie kan worden opgevangen, zullen de kosten voor een betaalrekening naar verwachting in beperkte mate stijgen." is dus niet juist.

Hiernaast geldt dat al onze klanten geraakt gaan worden door een kostenstijging, daar waar dit maar voor een zeer beperkt deel bijdraagt aan de doelstelling van de stortverplichting. Waar naar verwachting slechts 3% tot 17% (particulier) en 5% (zakelijk) van onze klanten gebruik zal maken van contante stortingen (bron: cijfers AIR banken) betekent dit voor al onze klanten een indicatieve kostenstijging oplopend voor particulier tot 123% en voor zakelijk tot 19%.

De stortverplichting leidt naar verwachting tot een aanzienlijke extra inspanning ten aanzien van AML en CDD. De hiermee gemoeide kosten leiden mede tot de eerder genoemde aanzienlijke verhoging van onze pakket-/rekeningkosten. Indien er niet tegemoet gekomen wordt aan onze bezwaren en wij als kleinere banken onverhoopt toch aan de stortverplichting moeten voldoen, pleiten wij voor het introduceren van **stort- en opnamelimieten (maximaal aantal keer per jaar)** deels voortbordurend op de afspraken die zijn gemaakt in het Convenant Contant. Dit draagt tevens bij aan een beperking van de kosten voor deze dienst.

Voor stortingen boven deze limiet zouden kostendekkende tarieven in rekening moeten kunnen worden gebracht.

Verplichting aansluiting Geldmaat die eigendom is van concurrent

De kleinere banken kunnen realistisch gezien alleen uitvoering aan het voorstel geven door een dienstverleningsovereenkomst aan te gaan met Geldmaat. Geldmaat is eigendom van de drie grootbanken (ABN AMRO, ING en Rabobank) die in Nederland inmiddels over een dominante positie beschikt, omdat zij de enige partij is met voldoende landelijke dekking. Hierdoor bestaat er geen natuurlijke rem op de tarieven die zij kan vragen. In de Memorie van toelichting staat het volgende beschreven: "Om te zorgen dat andere banken zich redelijkerwijs kunnen aansluiten bij de chartale basisinfrastructuur, moet die opengesteld zijn tegen redelijke voorwaarden en tarieven". Op welke wijze wordt geborgd dat de kleinere banken tegen redelijke voorwaarden en tarieven kunnen deelnemen? En wat mag in deze worden verstaan onder "redelijke"? Hoe wordt voorkomen dat de tarieven van Geldmaat niet voor alle partijen worden verhoogd, waarbij de opbrengsten indirect weer bij de AIR banken als aandeelhouder van Geldmaat terecht komen?

Onduidelijkheid over onverpakt storten

In eerdere gesprekken is aangegeven dat banken die boven de 50.000 grens, maar onder de 3 miljoen grens vallen, alleen in het wetsvoorstel zullen worden verplicht tot aanbieden van de dienst onverpakt storten. Dit is in het wetsvoorstel echter niet terug te vinden; er wordt alleen gerefereerd in Artikel 3:267I lid 2 naar het storten van eurobankbiljetten. Het zou moeten worden verduidelijkt dat dit alleen om het **onverpakt storten via recyclers** gaat.